

*Анотація
навчальної дисципліни*

Медіавплив

K a r a z i n M e d i a T o p o s G r o u p 2 0 1 9

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАВПЛИВ»

Комплексна навчальна дисципліна «Медіавплив» містить три взаємопов'язаних індивідуальних авторських курси: «Нові медіа в сучасних політичних процесах», «Медіафейки і фактчекінг» й «Інструменти медіавпливу», спрямованих на формування медіакомпетентності, розвиток критичного мислення, вміння розпізнавати медіафейки і політичні медіаманіпуляції, оволодіння інструментарієм протидії технологіям впливу в цифрових медіа. Дисципліна викладається у першому семестрі, завершується екзаменом і підсумковим відкритим показом творчих робіт.

НОВІ МЕДІА В СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ

Курс «Нові медіа в сучасних політичних процесах» передбачає визначення семантичного спектру і взаємозв'язку понять «нові медіа», «політика», «політичний процес» і «політична система»; ознайомлення студентів із видами та функціями нових медіа, законодавством України у галузі медіа, аналіз ролі медіа у формуванні громадської думки і функціонуванні політичної системи. Курс знайомить з моделями взаємодії медіа і держави, технологіями реклами як особливого виду маркетингової комунікації, особливостями та видами політичної реклами і PR, значенням виборів у політичній системі, принципами та види виборів, основними стандартами висвітлення виборів у нових медіа. У курсі розглядаються етапи розвитку, основні концепції, моделі комунікаційних процесів і впливу цифрових медіатехнологій на систему політичних комунікацій, медіатизація як процес переміщення змісту політичної діяльності в простір засобів масової комунікації. З точки зору проникнення політики у нові медіа і, навпаки, нових медіа в політику в курсі аналізуються цифрові засоби комунікації: блоги, або ж мережеві щоденники, особисті сторінки в соціальних медіа, індивідуальні сайти і сайти неформальних співтовариств. Студенти, багато з яких є членами співтовариств у соціальних мережах, мають проаналізувати процеси віртуалізації політики та можливості віртуальних політичних співтовариств. Особливу увагу в курсі приділено блогам, що виступають явищем нової інтерактивної політичної культури і формою політичної комунікації, надаючи багатий матеріал для дослідження ролі Інтернету в політичних процесах. За допомогою прикладів українського цифрового медіаконтенту в курсі наочно прослідковуються основні форми використання інтернет-технологій як інструменту політичної комунікації. Курс передбачає виконання студентами низки завдань, пов'язаних з аналізом репрезентації політиків у нових медіа та визначенням їхньої ролі в сучасних політичних процесах.

МЕДІАФЕЙКИ І ФАКТЧЕКІНГ

Курс «Медіафейки і фактчекінг» присвячений одній з обов'язкових складових роботи журналіста, фахівця з медіакомунікацій, редактора, прихильних до високих професійних стандартів якості, – вмінню перевіряти факти, відрізнити фейки від правдивої інформації. Курс передбачає знайомство з поняттями факту (як підкріпленої надійними свідченнями події) і фактоїду (як неіснуючого або не підкріпленого надійними свідченнями факту, інформація про який опублікована в медіа і отримала живу реакцію і оцінку, які, в свою чергу, впливають на картину світу і дії людей). Одне з важливих завдань курсу – формування вміння відрізнити факт від фактоїду за допомогою існуючого алгоритму верифікації тексту. Головну увагу в курсі приділено поняттям фейку як інформаційної містифікації або навмисного поширення дезінформації в медіа і фактчекінгу як напряму журналістського контролю: перевірки фактів, спрямованої на виявлення невідповідностей між наявними фактами та навколишньою дійсністю. Фактчекінг розглядається як зброя проти фейкових новин, неперевірених даних,

перекручувань, лженауки, медійних качок, пліток, чуток, домислів, фактоїдів, джинси, фейків, несвідомих і зловмисних, технічних помилок і друкарських помилок. Фактчекінг – не звід непорушних правил. Це, перш за все, відповідальність, зацікавленість і небайдужість перевіряючого – фактчекера, розуміння їм медіаландшафту, знання технологій і сервісів. У процесі знайомства з процедурами фактчекінгу студенти мають навчитися знаходити першоджерела інформації, перевіряти інформацію в декількох джерелах, робити офіційні запити в органи влади, працювати з акаунтами в соціальних мережах, брати коментарі експертів тощо. Курс має навчити магістрантів використовувати інтернет-сервіси для виконання поставлених завдань, перевіряти заголовки і частини тексту або цитати через пошуковики і служби агрегації новин, верифікувати зображення за допомогою сервісів Google images або TinEye, використовувати спеціалізовані проекти і сервіси типу Storyful.com, FactCheck.org, PolitiFact.com або The Fact Checker, створені редакцією Washington Post (вони орієнтовані більшою мірою на англomовну публіку), інші сервіси, які допомагають перевіряти достовірність контенту в мережі: Trooclick, Truth Goggles, Lazy Truth, Skeptive, Genius, український проект Stopfake та ін. Навчаться студенти визначати і достовірну відповідність фото пропонованому тексту: фото, що, як стверджується, були зроблені зовсім недавно, часто виявляються недостовірними або старими. Використовуючи Google Reverse Image Search або TinEye, можна з'ясувати, чи з'являлося вже дане зображення в Інтернеті. Крім того, студенти навчаться перевіряти EXIF-дані фотографії, верифікувати відеоконтент. Практичні завдання курсу: серія досліджень фейковості обраних текстів новин за допомогою розглянутих в курсі інструментів і сервісів.

ІНСТРУМЕНТИ МЕДІАВПЛИВУ

Курс «Інструменти медіавпливу» знайомить з інструментами, механізмами і технологіями медіавпливу, формування й управління громадською думкою засобами медіа. Проблема дослідження медіавпливу являє собою міждисциплінарну область знання і зачіпає питання, пов'язані з історією, соціологією, культурологією, психологією, нейрофізіологією, журналістикою, драматургією, образотворчим мистецтвом, кіно, рекламою, маркетингом та паблік рилейшнз. Кожен день на нас обрушується лавина інформації (мовою цифрової епохи, приблизно 40–45 гігабайтів). Книги, телевізор, плакати, радіо, газети, Інтернет та відеоігри – способів передачі інформації стає все більше. І все більше можливостей отримують ті, хто за допомогою інформації, яка передається через медіаканали, намагаються нами керувати. Серед ключових моментів курсу – визначення кола понять комерційної реклами, піар-кампанії та інформаційної маніпуляції; ознайомлення студентів з каналами медіа, що використовуються для впливу на людину або соціальні групи; визначення основних тем, прийомів і психологічних механізмів медіавпливу. Курс навчає вмінню виділяти приховані елементи ідеологічного впливу і реклами із загального контексту, аналізувати маніпулятивні медіатехнології. Практичні результати курсу: знання спектру інструментів медіавпливу і розуміння студентами природи впливу на окрему людину або соціальні групи з метою керування та маніпуляції ними за допомогою медіа; оволодіння методологією розпізнавання та виявлення прихованих елементів медіавпливу, формування медіакомпетентності і навичок використання засобів протидії технологіям впливу в цифрових медіа.

**ВИКЛАДАЧІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДІАВПЛИВ»**

Керівник курсів «Нові медіа в сучасних політичних процесах»,
«Медіафейки і фактчекінг»
НАТАЛІЯ АНДРІЇВНА ДРОЗД

Журналіст, экс-голова правління ТРК «Simon», автор соціально-правової програми «Дійові особи», ведуча соціально-політичної програми прямого ефіру «Дієслово» на ТРК «Simon». Старший викладач кафедри медіакомунікацій. Журналіст першого складу Медіагрупи «Об'єктив», автор новинних сюжетів для «Об'єктив-новин» і публікацій в газеті «Об'єктив-Но», «Слобода», «Время» та ін. Автор сюжетів програми журналістських розслідувань на ТРК «Україна» «Критична точка». Автор серії документальних фільмів. Координатор Днів американського документального кіно в Україні. Основні напрями наукової діяльності: новинна журналістика, журналістське розслідування, телевізійні новини, медіаетика, медіакритика, етичні стандарти онлайн-журналістики.

natali.drozd2015@gmail.com

<https://www.facebook.com/natali.drozd?fref=ts>

Керівник курсу «Інструменти медіавпливу»
ВОЛОДИМИР ОЛЕКСІЙОВИЧ МАЗУР

Головний редактор телеканалу «Simon», телеведучий. Старший викладач кафедри медіакомунікацій. Автор і ведучий телепрограм «Насправді» (2006-2016), «На здоров'я» (2006-2009), «Друкований знак» (2006-2007), «Вечір важкого дня» (2012-2016) та ін. Дипломант Національної премії «Телетріумф», Всеукраїнського телефестивалю «Відкрий Україну» (2006, 2008 та 2012 рр.), Українського тижня моди «За створення модного іміджу України». Викладач літньої медіашколи «Нові медіа – Нова освіта» за підтримки Німецької служби академічних обмінів (DAAD, 2016). Основні напрями наукової діяльності: теорія та історія медіа, медіакритика, дослідження медіаефектів, медіапропаганди і медіавпливу, інформаційна війна і пропаганда в цифровому просторі.

glavred@simon.ua

<https://www.facebook.com/profile.php?id=1816640481&fref=ts>